

TMS KAPSAMINDA DIŞ TİCARET İŞLEMLERİNİN MUHASEBELEŞTİRİLMESİ¹

ACCOUNTING OF FOREIGN TRADE OPERATIONS WITHIN THE SCOPE OF TURKISH ACCOUNTING STANDARDS (IAS)

Öğr.Gör. Servet SAY

Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO, Konya/Türkiye

Öğr.Gör. Hasan HAKSES

Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO, Konya/Türkiye

Öğr.Gör. Mehmet BÜYÜKÇİÇEK

Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO, Konya/Türkiye

Article Type : Review Article / İnceleme Makalesi

Doi Number : <http://dx.doi.org/10.26449/sss.978>

Reference : Say, S.; Haksess, H. & Büyükçiçek, M. (2018). "TMS Kapsamında Dış Ticaret İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi", International Social Sciences Studies Journal, 4(24): 5223-5230

ÖZ

Özellikle sanayi devriminden sonra gelişim göstermiş olan hızlı ve yetkin üretim teknikleriyle beraber, işletmeler ülke sınırları içerisinde kalmayıp yönlerini dış ülkelere çevirmişlerdir. En basit tanımıyla dış ticaret, politik veya ekonomik bir sınırla birbirinden ayrılan ülkelerin birbirlerine gerçekleştirmiş oldukları mal veya hizmet transferleridir. Günümüz iktisadi gelişmeleri göz önüne alındığında ise artık ülkeler bir ağ gibi birbirine bağlanmış, gelişimlerini ve üretimlerini küresel çerçevede planlamaya başlamışlardır. Artık dünyaya açılmak bilişim teknolojileri sayesinde her büyüklükte kişi veya kurum için ulaşılabilir bir düzeydedir. Ancak dünya pazarına girmek kolay olsa da işlemlerin takibi ve kayıt altına alınması oldukça zordur. İşte bu noktada muhasebe ve muhasebe standartları işletmeye yol gösterir. Bu çalışmada dış ticaret işlemlerinin muhasebeleştirilmesi hususunda yol gösterici olan Türkiye Muhasebe Standartları ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dış Ticaret, Muhasebe, TMS

ABSTRACT

Especially with the fast and competent production techniques developed after the industrial revolution, the businesses did not stay within the borders of the country but turned their directions to foreign countries. Simply, foreign trade is the transfer of goods or services realized by countries separated by a political or economic border. Considering today's economic developments, countries are connected together as a network, and they have started to plan their development and production in a global framework. Now, opening up to the world is at an accessible level for people or institutions of all sizes through the use of information technologies. Although it is easy to enter the world market, it is very difficult to follow up and record the operations. At this point, accounting and accounting standards guide the businesses. In this study, the guiding regarding the recognition of foreign trade in Turkey Accounting Standards are discussed.

Keywords: Foreign Trade, Accounting, IAS

1. GİRİŞ

Muhasebe gelişmiş piyasa ve ekonomik düzen içerisinde parasal işlemleri kaydetme, sınıflandırma, özetleme, tablo hazırlama, analiz etme, yorum üretme ve fikir verme açısından çok önemli bir yere sahiptir. Konuyu standartlara gidilme açısından incelersek, muhasebede herkesin farklı olarak uyguladığı muhasebe sistemini evrensel olarak kabul görmüş ve kıyaslanabilir bir şablonda birleştirmek ihtiyaç haline gelmiştir.

¹ Bu çalışma, Al Farabi 3. Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi'nde sunulan bildirinin genişletilmiş halidir.

Tam da bu noktada uluslararası ve Türkiye bazında bir takım standartlar oluşturulmuş ve kullanılmaya başlanmıştır.

Dünya dış ticaretinde olduğu gibi ülkemizde de uluslararası ticaretin gelişmesiyle birlikte ülkemizde uygulanan tek düzen hesap planı muhasebe kayıtlarının tutulmasında eksik kalmaktadır. Avrupa ve diğer ticaret yapılan, fon sağlanan ülkeler Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (UFRS) çerçevesinde işlem yaptığı için ülkemizde de bir standartlaşmaya gerek duyulmuştur (Kökeş, 2014: 30).

Bu amaçla 1980'li yıllardan itibaren çeşitli komisyonlar ve kurullar kurulmuştur. Bunlardan en önemlisi Şubat 1994 te kurulan Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu'dur. Kurul denetlenmiş finansal tabloların sunumunda ihtiyaca uygun, gerçek, güvenilir, dengeli, karşılaştırılabilir ve anlaşılabilir nitelikte olmaları için ulusal muhasebe ilkelerinin gelişmesi ve benimsenmesini sağlayacak ve kamu yararı için uygulanacak ulusal muhasebe standartları ile muhasebe meslek mensuplarının, denetim faaliyetlerini disiplinli yürütebilmeleri için ulusal denetim standartlarını saptamak ve yayınlamak üzere TÜRMOB tarafından kurulmuştur. TMS/TFRS tümüyle UFRS'ye uyumlu (birebir tercüme) şeklinde oluşturulmuştur. Bunun nedeni Türk firmalarının mali raporları uluslararası finansal raporlama sistemine tam uyum gösterir şekilde düzenlenmesi böylelikle finansal raporlama alanında Türkiye'nin Dünya'ya tam entegrasyonu sağlanmasıdır. Başka bir anlatımla, TMS/TMFS' nin uygulanmaya başlanmasıyla birlikte, Türkiye'deki tüm firmaların mali tabloları aynı zamanda UFRS'ye yani dünya genelindeki muhasebeleştirme ve raporlama esaslarına uygun hale gelecektir (Maç, 2010: 105).

TMS/TFRS tümüyle UFRS'ye uyumlu (birebir tercüme) şeklinde oluşturulmuştur. Bunun nedeni Türk firmalarının mali raporları uluslararası finansal raporlama sistemine tam uyum gösterir şekilde düzenlenmesi böylelikle finansal raporlama alanında Türkiye'nin Dünya'ya tam entegrasyonu sağlanmasıdır. Başka bir anlatımla, TMS/TMFS' nin uygulanmaya başlanmasıyla birlikte, Türkiye'deki tüm firmaların mali tabloları aynı zamanda UFRS'ye yani dünya genelindeki muhasebeleştirme ve raporlama esaslarına uygun hale gelecektir (Maç, 2010: 105).

2. DIŞ TİCARET İŞLEMLERİNDE KARŞILAŞILAN TÜRKİYE MUHASEBE STANDARTLARI

İlgili literatürde dış ticaret işlemlerinde en sık karşılaşılan standartlar aşağıda maddeler halinde sıralanmıştır:

- ✓ TMS 2 Stoklar
- ✓ TMS 18 Hasılat
- ✓ TMS 20 Devlet Teşviklerinin Muhasebeleştirilmesi ve Devlet Yardımlarının Açıklaması
- ✓ TMS 21 Kur Değişiminin Etkileri
- ✓ TMS 23 Borçlanma Maliyetleri

2.1. TMS 2 Stoklar Standardı

Dış ticaret işlemlerinin ana konusunu stoklar oluşturduğundan, stokların dış ticaret kapsamında ne şekilde dikkate alınacağı önem arz etmektedir. Dış ticarete konu olan stok ister ticari mal ister hizmet olsun Stoklar Standardının kapsamına girmektedir. Stoklar standardı, stokun ediniminden satışına kadar yapılması gereken muhasebe işlem ve kayıtlarını ele almaktadır (Ağsakal, 2015: 71).

Bu standardın amacı stoklarla ilgili muhasebe işlemlerini açıklamaktır. Muhasebede stokların muhasebeleştirilmesi ile ilgili temel konu, stokların bir varlık olarak muhasebeleştirilmesinde, kullanılmasında ve elden çıkarılmasında gerçekleşen gelirler ile karşılaştırılacak olan ilgili maliyetin belirlenmesidir. Bu standart, stok maliyetlerinin, net gerçekleşebilir değere indirgemeyi de içererek, nasıl saptanacağını ve gidere dönüşeceğini açıklar. Standart ayrıca stok maliyetlerinin oluşumu, içeriği ile uygulanacak değerlendirme yöntemleri hakkında da bilgi verir (TMS 2, 2014).

2.2. TMS 18 Hasılat Standardı

TMS 18 hasılat standardı ilk defa 09.12.2005 tarihinde ve 31.12.2005 tarihinden sonra başlayan hesap dönemleri için uygulanmak üzere yayınlanmıştır. Daha sonra UMS'ye uyumlaştırmak amacıyla çeşitli (7 adet) tebliğlerle güncellenmiştir (Yücenurşen vd., 2014: 2).

TMS 18 Hasılat Standardına göre gelir; Finansal Tabloların Hazırlanma ve Sunulma Esaslarına İlişkin Kavramsal Çerçeve, hesap dönemi boyunca, sermayedarların katkılarıyla ilgili olanlar dışındaki nakit girişleri veya varlıklardaki artışlar veya borçlardaki azalışlar olarak özkaynaklarda artışa neden olan ekonomik faydalardaki artışlar olarak tanımlanmıştır.

Gelirin tanımı hasılatın ve kazancın ikisini birden içerir. Hasılat işletmenin olağan faaliyetleri neticesinde ortaya çıkan gelirdir ve satışlar, ücretler, faiz, temettü ve isim hakları gibi çeşitli adlar taşır. Bu Standardın amacı; belirli tipteki işlemlerden ve olaylardan elde edilen hasılat ile ilgili muhasebe işlemlerini açıklamaktır. Hasılatın muhasebeleştirilmesine ilişkin ilk konu, hasılatın ne zaman muhasebeleştirileceğinin belirlenmesidir. Hasılat; gelecekteki ekonomik faydaların işletmeye girmelerinin olası oldukları ve söz konusu faydalar güvenilir olarak ölçülebildikleri durumlarda muhasebeleştirilir. Bu Standart, söz konusu

kriterlerin karşılandığı ve neticesinde hasılatın muhasebeleştirildiği durumları açıklar. Ayrıca, bu Standart söz konusu kriterlerin uygulamasına ilişkin uygulamalı rehberlik sağlar (TMS 18, 2014).

2.3. TMS 20 Devlet Teşvikleri Standardı

Devlet teşvik ve yardımları, genel olarak bölgesel dengesizliklerin giderilmesi, geri kalmış yörelerin kalkındırılması, uluslararası rekabet gerçeği karşısında sanayinin rekabet gücünün korunması ve güçlendirilmesi, istihdamın artırılması, halkın refah seviyesinin yükseltilmesi amacıyla hizmet etmekte, maliyeti düşürücü etkisi ile ülkemizde pek çok işletmeye fayda sağlamaktadır. “TMS 20 Devlet Teşviklerinin Muhasebeleştirilmesi ve Devlet Yardımlarının Açıklanması” standardı ile bu kapsamlı uygulama alanı ele alınarak, muhasebeleştirme ve raporlama süreçlerinde kullanıcılara yol gösterilmektedir (Kavcar, 2011: 1).

TMS 20 Devlet Teşvikleri Standardı’ na göre devlet yardımı, belirli koşulları yerine getiren bir işletme veya işletmeler grubuna bir ekonomik fayda sağlamak üzere devlet tarafından yapılan faaliyetlerdir. Bu Standart kapsamındaki devlet yardımları; gelişmekte olan bölgelerde altyapı sağlanması veya rakipler üzerine ticari kısıtlamalar getirilmesi gibi genel ticaret koşullarını etkilemek suretiyle sadece dolaylı olarak sağlanan faydaları içermez. Yine aynı standarda göre devlet teşvikleri, işletmenin faaliyet konuları ile ilgili belirli koşulların geçmişte veya gelecekte yerine getirilmesi karşılığında işletmeye kaynak transferi şeklindeki devlet yardımlarıdır. Bu teşvikler, bir değer atfedilemeyen devlet yardımlarını ve işletmenin normal ticari işlemlerinden ayırt edilemeyen devlet ile yaptığı işlemleri kapsamaz (TMS 20, 2014).

2.4. TMS 21 Kur Değişimlerinin Etkileri Standardı

TMS 21 Kur Değişiminin Etkileri Standardı 31.12.2005 tarih ve 26040 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak ülkemizde kur değişim etkilerinin muhasebeleştirilmesi konusunda uluslararası muhasebe standartlarıyla uyum açısından önemli bir adım atılmıştır (Çiftçi ve Şahin, 2008). Bu tarihten sonraki dönemlerde bu standart, çeşitli güncellemeler yapılarak, uygulanmaya başlanmıştır. Bu standart, hem Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarında meydana gelen değişikliklere paralellik sağlanma hem de ulusal düzeyde standart geliştirme amacıyla sürekli yenilenmektedir. TMS 21 standardı Uluslararası Denetim Standardı (IAS. 21) ile uyum içindedir (Bozkurt, 2016: 467).

Bir işletme; yabancı para birimlerinde işlemler yapmak ya da yurtdışında işletmeye sahip olmak suretiyle yabancı faaliyetlerde bulunabilir. Ayrıca, bir işletme finansal tablolarını bir yabancı para biriminde sunabilir. Bu Standardın amacı, yabancı para işlemlerin ve yurtdışındaki işletmelerin finansal tablolara nasıl dahil edileceğini ve finansal tablolarda kullanılan para birimine nasıl çevrileceğini düzenlemektir (TMS 21, 2014).

2.5. TMS 23 Borçlanma Maliyetleri

Bir özellikli varlığın elde edilmesi, inşası veya üretimi ile doğrudan ilişkilendirilebilen borçlanma maliyetleri bu varlığın maliyetinin bir parçasını oluşturur. Diğer borçlanma maliyetleri gider olarak muhasebeleştirilir. İşletmeler, borçlanma maliyetlerinin muhasebeleştirilmesinde bu Standardı uygularlar. Borç olarak sınıflandırılmayan, imtiyazlı hisseler dâhil, özkaynakların gerçekleşen veya tahmini maliyetleri ile ilgili konular bu Standardın kapsamında değildir. İşletmelerce aşağıdaki varlıkların elde edilmesi, inşası veya üretimi ile doğrudan ilişkilendirilebilen borçlanma maliyetleri ile ilgili olarak bu Standardın uygulanması gerekli değildir (TMS 23, 2014):

- ✓ Gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülen bir özellikli varlık, örneğin TMS 41 *Tarımsal Faaliyetler* Standardı kapsamındaki bir canlı varlık,
- ✓ Çok miktarda ve tekrarlanarak imal edilen veya üretilen stoklar.

3. TMS’YE GÖRE DIŞ TİCARET İŞLEMLERİNİN MUHASEBELEŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN ÖRNEK UYGULAMALAR

Çalışmanın başında bahsi geçen her bir TMS için örnekler aşağıda verilmiştir.

3.1. TMS 2 Stoklar Standardına Göre Örnek Uygulama

“Alıcı A işletmesi 25.09.2012 tarihinde 10.000 Euro değerinde ticari mal ithali için yurt dışı satıcı firma ile anlaşma sağlamış ve Euro kuru 2,20 TL olmak üzere mal bedeli bankadan aynı tarihte transfer edilmiştir. Söz konusu mallar 10.10.2012 tarihinde gümrükten çekilmiş ve anlaşma gereğince satıcı firmaya 10.10.2012 tarihinde Euro kurunun 2,30 TL ye yükselmesi nedeniyle 1.000 TL kur farkı ödenmiştir. Ayrıca gümrükten

çekilişte 500 TL gümrük ve komisyon gideri 3.000 TL nakliye gideri ve 150 TL sigorta gideri kasadan ödenmiş ve mallar depoya intikal etmiştir” (Demir, 2012: 285).

25.09.2012

Verilen sipariş avansları 22.000

Bankalar 22.000

Ticari mallar özellikli varlık niteliğinde olmadığından finansman giderleri aşağıda olduğu gibi doğrudan gider kaydedilir. Özellikli varlık terimi TMS 23 Borçlanma Maliyetleri Standardın’da detaylandırılmıştır.

10.10.2012

Finansman Giderleri 1.000

Bankalar 1.000

10.10.2012

Verilen sipariş avansları 950

Kasa 950

10.10.2012

Ticari Mallar 22.950

Verilen sipariş avansları 22.950

3.2. TMS 18 Hasılat Standardına Göre Örnek Uygulamalar

“Sakarya Gıda Tic. Ltd. Şti. 01.12.2014 tarihinde peşin fiyatı 20.000 \$ olan ticari malı 3 ay vadeli olarak 21 000 \$ fiyatla FOB faturası ile satmıştır (KDV ihmal edilmiştir). 01.12.2014 tarihinde Merkez Bankası \$ Alış Kuru= 2.20 TL’dir” (Ağsakaç, 2015: 108-109).

120 Alıcılar Hesabı 46.200

601 Yurtdışı Satışlar 46.200

Dönem sonunda, yani 31. 12. 2014 de “Ertelenmiş Vade Farkı Gelirleri” hesabında bulunan 1.000 \$’ın ilgili döneme ait olan kısmının EFY’ye göre hesaplanarak 2015 dönem gelirin kaydedilmesi gerekir.

21. 000= 20. 000 x

$I = [(21.000/20.000).(365/90)] - 1$

$I = 0, 2188$

Efektif faiz oranı (EFO) bulunduktan sonra, vade sonundaki (31.12’den itibaren 60 gün sonraki) değeri 21.000 \$ olan alacağın, değerlemenin yapıldığı 31.12.2014 tarihindeki değeri şöyle hesaplanır:

Alacağın Bugünkü Değeri = Alacağın Gelecekteki Değeri (1 + I)

Alacağın Bugünkü Değeri = 20.330 \$

Vade sonundaki değeri 21.000 olan alacağın 31.12.2015 tarihine indirgenmiş değeri 20.330 \$’dır. Böylece, vadeli satıştan doğan ve “Ertelenmiş Vade Farkı Gelirleri” hesabına kaydedilen 1.000 \$’nin satışın yapıldığı günden yılsonuna kadar geçen 30 günlük döneme isabet eden kısmı 330 \$’dır. 330 \$ cari yılın gelirlerine eklenerek bilanço ve gelir tablosunda yer alması sağlanır. 31.12.2014 tarihinde Merkez Bankası \$ Alış kuru 2.20 TL’dir.

125 Ertelenmiş Vade Farkı Gelirleri 726
642 Faiz Gelirleri 726
 $330 \times 2.20 = 726$

3.3. TMS 20 Devlet Teşvikleri Standardına Göre Örnek Uygulama

“ETS A.Ş.01.01.2013 tarihinde ihracat işlemlerinin finansmanında kullanılmak üzere Türkiye İhracat Kredi Bankası’ndan (Eximbank) 120 gün vadeli %2,5 faiz ile kredi almıştır. Bu dönemde piyasadaki bankalardan alınabilecek ihracat kredilerinin oranı ortalama olarak %8’dir. ETS A.Ş.’nin kredi kullanımındaki kazancı bularak kaydını yapınız” (Kökeş, 2014 :98-99).

Eximbank Kredisi Faizi = (Anapara x Faiz Oranı xGün Sayısı) / 36000

$$= (1.000.000 \times 2,5 \times 120) / 36000$$

$$= 8.333,33 \text{ Usd}$$

X Bank Kredisi Faizi = (Anapara x Faiz Oranı xGün Sayısı) / 36000

$$= (1.000.000 \times 8 \times 120) / 36000$$

$$= 26.666,66 \text{ Usd}$$

İki banka kredisi arasındaki fark = $26.666,66 - 8.333,33 = 18.333,33 \text{ Usd}$

Devlet teşvikinin muhasebe kaydı;

780 Finansman Gideri 18.333,33 Usd

643 Devlet Teşvik Gelirleri 18.333,33

3.4 TMS 21 Kur Değişiminin Etkileri Standardına Göre Örnek Uygulama

“ETS A.Ş 20.000 Usd tutarında bir malı tamamı senet karşılığında ithal etmiştir. İşlemin gerçekleştiği tarihteki döviz kuru 1Usd=1,7 TL olup, bu tutar üzerinden işletmenin borç senetleri hesabına kaydedilmiş durumdadır. Dönem sonunda değerlendirme kuru 1Usd=1,75 TL’dir. Bu uygulamada yapılması gereken ilk işlem, kur farkının bulunmasıdır. Bunun için şu işlem yapılır” (Kökeş, 2014:115).

Senedin Bilanço Günündeki Tutar = $20.000 \text{ Usd} \times 1,75 \text{ TL}$

$$= 35.000 \text{ TL}$$

Senedin Kayıtlı Değeri = $20.000 \times 1,7 \text{ TL} = 34.000 \text{ TL}$

Kur Farkı = 1.000 TL

Bulunan kur farkı A işletmesi için olumsuz bir durumdur. İthalat işlemi sonucunda borcu 34.000 TL olması gerekirken, kurlardaki değişim sonucunda borcu 1.000 TL artarak 35.000 TL’ye yükselmiştir

Ortaya çıkan kur farkının muhasebe kaydı aşağıdaki şekilde olacaktır.

656 Kambiyo Zararları 1.000 TL

321 Borç Senetleri 1.000 TL

3.5. TMS 23 Borçlanma Maliyetleri Standardına Göre Örnek Uygulama

“ETS işletmesi genel müdürlük binası inşa etmektedir. Bu inşaat ile ilgili olarak kullanılmak üzere A Bankasından vade sonu ödemeli uzun vadeli kredi alınmıştır Birinci yılın sonunda 50.000 TL faiz gideri, ikinci yılın sonunda 60.000 TL faiz gideri tahakkuk etmiştir. İkinci yılın sonunda, işletme, genel müdürlük binasının inşaatını tamamlamıştır. Muhasebeleştirilen inşaat maliyetleri 400.000 TL’dir. İnşaat

tamamlandıktan sonra, üçüncü yılın sonunda alınan krediye 60.000 TL faiz gideri tahakkuk etmiştir” (Gökçen vd., 2011: 326).

Yapılması gerekli kayıtlar;

1.YIL

_____ / _____	
780 Finansman Giderleri 50.000 TL	400 Banka Kredileri 50.000 TL
Krediye ilişkin faiz tahakkuku	
_____ / _____	
Bu maliyetlere ilişkin dönem sonu kayıtları	
_____ / _____	
258 Yapılmakta Olan Yatırımlar 50.000 TL	781 Finansman Gid.Yansıtma H. 50.000 TL
Krediye ilişkin faiz tutarının maliyete yansıtılması	
_____ / _____	
_____ / _____	
781 Finansman Gid.Yansıtma H 50.000 TL	780.Finansman Giderleri 50.000 TL
Maliyet Hesaplarının Kapatılması	
_____ / _____	

2.YIL

_____ / _____	
780 Finansman Giderleri 60.000 TL	400 Banka Kredileri 60.000 TL
Krediye ilişkin faiz tahakkuku	
_____ / _____	
Bu maliyetlere ilişkin dönem sonu kayıtları	
_____ / _____	
258 Yapılmakta Olan Yatırımlar 60.000 TL	781 Finansman Gid.Yansıtma H. 60.000 TL
Krediye ilişkin faiz tutarının maliyete yansıtılması	
_____ / _____	
_____ / _____	
781 Finansman Gid.Yansıtma H 60.000 TL	780.Finansman Giderleri 60.000 TL
Maliyet Hesaplarının Kapatılması	
_____ / _____	

İnşaat tamamlandığında ‘Yapılmakta Olan Yatırımlar’ hesabında oluşan ve borçlanma maliyetlerini de içeren tutar;

$400.000 + 60.000 + 50.000 = 510.000$ TL bina maliyetine aktarılmalıdır.

_____ / _____	
252 Binalar 510.000 TL	258 Yapılmakta Olan Yatırımlar 60.000 TL

İnşaatın tamamlanması ile binalar hesabına aktarım

_____ / _____	
---------------	--

3.YIL

Standartta göre, aktifleştirmenin bittiği tarihten sonra tahakkuk eden kur farkı ve faiz giderleri varlık maliyetlerine eklenmeli ve gider olarak kaydedilmelidir. Buna göre;

780 Finansman Giderleri 60.000 TL	400 Banka Kredileri 60.000 TL
Krediye ilişkin faiz tahakkuku	
<hr/>	
Bu maliyetlere ilişkin dönem sonu kayıtları	
<hr/>	
661 Uzun Vadeli Borçlanma G. 60.000 TL	781 Finansman Gid.Yansıtma H. 60.000 TL
Krediye ilişkin faiz tutarının maliyete yansıtılması	
<hr/>	
781 Finansman Gid.Yansıtma H 60.000 TL	780.Finansman Giderleri 60.000 TL
Maliyet Hesaplarının Kapatılması	

4.SONUÇ

Son yıllarda dünyadaki politik ve ekonomik değişiklikler yeni yatırım fırsatları yaratmıştır. Bunun sonucunda sermaye, ulusal sınırları aşarak uluslararası piyasalarda yeni yatırım imkânları bulmuştur. Bu süreç devam ederken, uluslararası sermaye piyasalarındaki yatırımlar için gereksinim duyulan finansal bilgilerin raporlanması ve açıklanmasında uyum sorunu ortaya çıkmıştır. Bu sorunun giderilebilmesi için yatırımcıları korumaya yönelik uluslararası alanda genel kabul görecektir muhasebe standartları oluşturma çalışmaları başlamıştır.

Uluslararası düzeyde faaliyet gösteren işletmeler diğer ülkelerdeki işletmelerle ticaret yaparken birçok sorunla karşılaşmaktadırlar. Bu sorunlardan bir tanesi de bu işletmelerin tabi olduğu finansal raporlamaya ilişkin kurallar ile ticaret yaptıkları farklı ülkelerdeki işletmelerin finansal raporlama kurallarının birbirinden farklı olmasıdır.

Sözü edilen raporlama farklılıkları işletmelerin finansal tablolarının karşılaştırılmasını, dolayısıyla farklı ülkede bulunan bir işletmenin finansal tablolarını inceleyerek karar almasını güçleştiren bir durum olarak görülmektedir. Bu durum da uluslararası işletmelerin faaliyetlerini kısıtlayan bir faktör olarak değerlendirilmektedir.

Standartları uygulayacak olanların genel kabul görmüş muhasebe ilkelerini ve muhasebenin temel kavramlarını iyi bilmeleri ve standartların birbiriyle ilişkilerini göz önünde bulundurmaları finansal raporlama açısından doğru, güvenilir ve gerçekçi bilgiye ulaşmak için büyük önem arz etmektedir. Bu bağlamda çalışmada, dış ticaret işlemlerinin UFRS kapsamında ne şekilde muhasebeleştirileceğinin ve raporlanacağına detaylı olarak incelenmesi hedeflenmiştir. Bu hedefe bağlı olarak çalışmada dış ticaret işlemlerinin, dış ticaret kapsamında öncelikli olarak kullanılan TMS 2: Stoklar, TMS 18: Hasılat, TMS 21: Kur Değişim Etkileri ve TMS 23: Borçlanma Maliyetleri Standartlarına göre nasıl muhasebeleştirilmesi ve raporlanması gerektiği örnek uygulamalar vasıtasıyla gösterilmiştir.

KAYNAKÇA

Ağsakal, A., (2015). Dış Ticaret İşlemlerinin Uluslararası Muhasebe Standartlarına (Ufrs) Göre Muhasebeleştirilmesi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.

Bozkurt, O., (2016). TMS-21 Kur Değişiminin Etkileri Standardı'nın Uygulanması ve Finansal Tablolara Yansıtılması, Bartın Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi Yıl: 2016 Cilt: 7 Sayı: 14, 465-482.

Çiftçi, Y. Ve Şahin, A., (2008). TMS 21'e Göre Kur Farklarının Muhasebeleştirilmesi ve Vergi Uygulamaları Karşısındaki Durumunun İncelenmesi, Finans Politik & Ekonomik Yorumlar, Cilt: 45 Sayı:516.

Demir Ş., (2012). TMS/TFRS Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları VUK Değerleme Yaklaşımı, Seçkin Kitabevi, Ankara.

Gökçen G., Ataman B., Çakıcı C., "Türkiye Finansal Raporlama Standartları Uygulamaları", Türkmen Kitabevi, İstanbul, 2011.

- Kavcar B., (2011). TMS 20'ye Göre Devlet Teşviklerinin Muhasebeleştirilmesi ve Örnek Bir İşletmede Uygulanması, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Kökeş, E., (2014). Türkiye Muhasebe Standartları Çerçevesinde Dış Ticaret İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi ve Örnek Uygulamalar, Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Maç, M., (2010). İhracat Hasılatının Kurumlar Vergisi, KDV ve TMS Açısından Hangi Tarih İtibari İle Muhasebeleştirilmesi Gerektiği, Mali Çözüm Dergisi, Sayı:100, 105-112.
- TMS 2 (2014), "Stoklar" Kamu Gözetim Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu, Ankara, <http://www.kgk.gov.tr/Portalv2Uploads/files/DynamicContentFiles/T%C3%BCrkiye%20Muhasebe%20Standartlar%C4%B1/TMSTFRS2016Seti/TMS2.pdf>, Erişim Tarihi: 03.11.2018.
- TMS 18 (2014), "Hasılat" Kamu Gözetim Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu, Ankara, <http://kgk.gov.tr/Portalv2Uploads/files/DynamicContentFiles/T%C3%BCrkiye%20Muhasebe%20Standartlar%C4%B1/TMSTFRS2011Seti/TMS18.pdf>, Erişim Tarihi: 03.11.2018.
- TMS 21 (2014), "Kur Değişim Etkileri" Kamu Gözetim ve Denetim Standartları Kurumu, Ankara, <http://www.kgk.gov.tr/Portalv2Uploads/files/DynamicContentFiles/T%C3%BCrkiye%20Muhasebe%20Standartlar%C4%B1/TMSTFRS2011Seti/TMS21.pdf>, Erişim Tarihi: 03.11.2018.
- TMS 23 (2014), "Borçlanma Maliyetleri" Kamu Gözetim ve Denetim Standartları Kurumu, Ankara, http://www.kgk.gov.tr/Portalv2Uploads/files/DynamicContentFiles/T%C3%BCrkiye%20Muhasebe%20Standartlar%C4%B1/TMSTFRS2018Seti/TMS/TMS_23_2018.pdf, Erişim Tarihi: 03.11.2018.
- Yücenurşen, M., Peker, A., Apak, İ., Polat, Y., (2014). TMS 18 Hasılat Standardı Çerçevesinde Hasılatın Muhasebeleştirilmesi ve Özellik Arz Eden Durumlar, Aksaray Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 6(2), 1-8.